

SZEMLE

Összeállította: BALÓGH PÁL

Mikroprocesszorokkal és univerzális szabályozó elemekkel vezérelt, érdekes automatikus gépsort helyeztek üzembe a tokiói postán. Segítségükkel az ügyfél pillanatok alatt elintézhetheti egyszerű, ajánlott és express levél- és csomagküldeményeinek feladását. A levélfeladás lépései: súlymérés, levélméret-ellenőrzés (a szabványmérettől való eltérés külön díjszabása miatt), ezután a megfelelő gomb(ok) lenyomásával jelzi a feladó, hogy küldeménye egyszerű, express, ajánlott, vagy ezek kombinációja. A gép jelzi a fizetendő összeget. Az ügyfél bedobja a szükséges érméket, s utasítja a gépet a bérmentesítő ragszalag kiadására. Ezt a fél maga ragasztja fel a levélre és a megfelelő nyílásba dobja be a levelet. Figyelemreméltó az említett műveletek során a gép (intelligenciája): a mérést háromszor ismétli, á díjszabás jelzése előtt a gépi logika megkérdezi a díjszabástáblázatot, s ellenőrzi, hogy helyes volt-e a memória tartalmának leolvasása és a számítás. Mindezekon felül a gép pontos elszámolást készít, ennek eredményét kinyomtatja. Ötletes az 5000 yen érték alatti, ajánlott levelek kezelése is. Lényegében az előzőhöz hasonló lépések után a bedobott levélről a gép bizonylati vényt ad ki, amelyen a levél cím- és hátoldaláról készült másolatok képei is megtalálhatók, egy ilyen példányt a gép elszámolás céljára visszatart.

A csomagfeladó gépen — dinamikus táblához hasonlóan — Japán térképe látható, a postai körzetek feltüntetésével, a feladó ezen állítja be a címzést, majd jelzi, hogy küldeménye egyszerű, ajánlott stb. A fél a jelzett díjtételnek megfelelő bérmentesítő ragszalagot egy másik gépnél szerzi be, s a bérmentesített csomagot a felvételi ablaknál adja le.

Az a gép, amely bélyegeket, illetve a ragszalagokat adja ki, egyben pénzbeváltó automata is: 1000 yenes bankjegy ellené-

ben 10 db 100. yenes érmét ad ki. Mikroprocesszora ellenőrzi az eladásokat és vezérli a bizonylatnyomtatót. Valamennyi gép „autonóm” üzemben készíti belső célra elszámolásokat stb. és a postai ügyvitelnek megfelelő példányszámú bizonylatot is. (*Electronics, 1975. jún. 10. [128]*)

*

A „Megamin” olyan kisszámítógép, amelynek mágnesmagos tárolókapacitása 1 millió byt-ig bővíthető. Így tehát valójában már nem is kisszámítógép, másrésztől egy ilyen „mini” számítógép ára 646 000 DM. Ez fejezi ki azt a strukturális különbözőséget, amely a „mini”-k és a nagy központi egységek között fennáll. Az Interdata új gépének főlényé elsősorban ott érvényesül, ahol viszonylag bonyolult az adatfeldolgozási folyamat. És itt nem csupán a folyamatszabályozásra vagy a tudományos feladatok megoldására kell gondolni, hanem például szimulációkra, vagy igen nagy mennyiségű adatok cseréjére (hírközlés). Említésre érdemes, hogy az Interdata „megamini-jével” az IBM 370/158-as gépekével egyező utasítás-végrehajtási idők érhetőek él. Tekintettel az ilyen típusú kisszámítógépekhez kifejlesztett nagyszámú és sokféle, változatos üzemi rendszerek kiépítésére alkalmas perifériális berendezésre, az alkalmazó amellet, hogy kedvére válogathat a szinte „receptre” összeállított kész rendszerek között, megfontolhatja azt is, hogy saját, egyedi rendszert épít ki. Ennek mérlegelését, műszaki és gazdasági kihatásainak egybevetését azonban jobb, ha ebben járatos szaktanácsadóra bizzza. (*BIT-Büro + Informationstechnik, 1975. jún. 7. [129]*)

(Folytatás a 60. oldalon.)

SZEMLE

(Folytatás a 47. oldalról.)

Az üzleti sajtóban felvetett vita, az elektronikai adatfeldolgozásban foglalkoztatott szakemberek diplomájára vonatkozólag arra készítette a Számítógép Szakembereket Minősítő Intézetet, hogy kifejtsék álláspontját. (Institute for Certification of Computer Professionals: ICCP). Jelenleg még nem alakultak ki az elektronikus adatfeldolgozás területén körülhatárolt munkafeladatok és nincsenek pontosan meghatározva azok az ismeretek és szaktudás, amelyeket az ilyen munkák ellátásához meg kell követelni. Nem dolgozták ki az egységesen értékelhető teszrendszereket sem, amelyek alkalmasak lennének a szükséges ismeretek mérésére. Az ICCP jelenleg foglalkozik ezeknek a problémáknak a megoldásával és az egységes diplomák kiadását csak akkor tartja időszerűnek, amikor a munkakörök, a szükséges szakismeretek és tesztek pontosan definiálhatók lesznek. (ICCP Issues Statement on EDP Licensing Computer, 1975. ápr. [130])

A nemzetközi egyezmény alapján létesített központ végleges telephelyén — az angliai Reading mellett, Shinfield Park-ban — 1978-ra kezd teljes kapacitással működni. Ekkorra fejeződik be a CDC 6600 nagyszámítógépre alapozott számítóközpont berendezéseinek felállítása, kísérleti és próbatüzeme. A rendszer mágnesmagos központi tárolóját (131 K szó), két mágneslemez és két mágnesszalagos tároló, s kiterjedt periféria egészíti ki. A már jelenleg is folyó kísérletek célja, egyebek közt, a meteorológiai folyamatokat leíró egyenletek komplex rendszerének integrálása, ami rendkívül magas szintű számítási teljesítményeket és igen gyors műveletvégzést (másodpercenként 50 millió utasítás), és ezen felül nagy kiterjedésű és teljesítményű távadatközlési hálózat létesítését kívánja az egyezményt aláíró valamennyi ország meteorológiai szolgálatával. A központ szerződésben biztosította, hogy feladatai ellátásához kísérleti időszak alatt is használhatja az Egyesült Királyság Meteorológiai Hivatalának igen nagy teljesítményű, IBM 360/195 és IBM 370/158 gépekre alapozott multiprocesszoros rendszerét. 1977-től a jelenlegi 40 órától heti 110 óras gépidőre térnek át. (Financial Times, 1975. júl. 22. [131])

A most üzembe helyezett távbeszélő tengeri kábelkapcsolat az NSZK és Svédország között újabb 1200 áramkört bocsat a hírközlés rendelkezésére. A kábel 200 km hosszú és 13,7 millió DM-be került. A költségeket a két ország fele-fele arányban viseli. A kábel lefektetését megelőző tárgyalások során úgy látszott, hogy a pályázó japán Itoh Ocean Cabel Company fekteti le a kábelt, de svédok ajánlata előnyösebbnek bizonyult, bár a japánok kábeli jobbák. Így lehetséges, hogy a harmadik német—svéd tengeri kábel lefektetését az említett japán cég fogja elvégezni. A harmadik vonalnak 1978-ig kell elkészülnie. Az NSZK szintén fele-fele alapon tervezi Angliába irányuló tengeri kábel lefektetését. (Handelblatt, 1975. júl. 1. [132])

A Sharp Co (Japán) a világon elsőnek hozott a piacra cigarettatartó nagyságú, dobozszerűen szétnyitható kalkulátorokat. A két részegységet összekötő, hajlítható pollamidgyanta áramkört lapok 100 000 hajlítást bírnak. Az Elsi-Mate EL—8010 típus 42,6 dollárnak megfelelő összegbe kerül, becukva 9 mm vastag, súlya a szokásos 8-számjegyes kalkulátorénak csak mintegy a fele (100 g), teljesítményfelvétele 0,025 W. Saját tölthető akkumulátoráról, elemről és hálózatról egyaránt működtethető. A gyártás kezdeti időszakában havi 100 000-et gyártanak belőle. A másik típus az EL—8009 ára kb. 33 dollárnak felel meg, kinyitva 142 mm hosszú, bőrrel borítva 115 g súlyú. A kalkulátor teljesítményfelvétele 0,02 W, amelyet a készülék ezüstoxid gombakkumulátorai 25 óras folyamatos üzemben tudnak feltöltés nélkül ellátni. A gyártás kezdeti szakaszban havi 50 000 darab. (Electronics Industry (Japan) 1975. jún. [133])

A Mostek Co. és a Fairchild Camera and Instrument Co. hamarosan hivatalosan is bejelentik kölcsönös szerződésüket. Ennek értelmében a Mostek másodgyártóként gyártja Fairchild F 8 mikroprocesszorát, beleértve a fix (read only memory) tárolókat. Közreműködik az F 8 gyártmánycsalád fejlesztésében is. Az egyezmény a technológia, a software és hardware kölcsönös cseréjére is kiterjed. A Fairchild viszont gyártja a Mostek 16 kivezetésű 4K dinamikus, tetszés szerinti hozzáférésű tároló egységét. Ezt a típust egyébként a Motorola is átvette. A Mostek saját, p típusú gyártmánycsaládjának kiegészítésére n típusú MOS mikroprocesszort keresett. A Fairchild-dal most kötött egyezmény ennek jó megoldását nyújtja és előnyös helyzetet biztosít számára az n típusú MOS mikroprocesszorok növekvő piacán.

A Fairchild egyébként az Intel és a Motorola cégekkel is egyezményre lépett, amelynek keretében e vállalatoknak engedélyezte mikroprocesszor termékeinek másodgyártókénti előállítását.

A Mostek n típusú MOS gyártmányai teljesen kompatibilisek lesznek a Fairchild, az Intel és a Motorola F 8 gyártmánycsaládbeli termékeivel.

A Fairchild-nak a Philips-sel korábban kötött Információcsere egyezményét a Mostek-vel most kötött szerződés nem érinti. (New Electronics, 1975. jún. 10. [134])

„Minicomputer Software Quarterly” címmel, negyedévenként megjelenő új kiadványt indít, az Applied International Management Inc. (70 Boston Post Rd., WAYLAND, Mass. 01778). A kiadvány célja: rendszeres és részletes tájékoztatás minden bevált minicomputer software-ről, beleértve a software cégeket, a forrást, potenciális felhasználókat, intézeteket, tanácsadó cégeket stb. A kiadvány minden felvett software termék-ről pontos leírást és részletes adatokat nyújt (funkció, forrásnyelv, modulok száma, operációs rendszer, hardware igény, üzemmód, ár, szavatosság, dokumentáció, up-dating, továbbá a berendezéssel és a kiképzéssel foglalkozó szerv stb.). Az első szám 1975. szeptember 15-én jelent meg. Évi előfizetés 75 dollár körül. (EDP-Weekly, 1975. aug. 11. [135])

A Detector Electronics cég új tűzjelző készüléke a másodperc törtrésze alatt reagál a bekövetkezett gyulladásra. Érzékelője csak a láng, vagy a robbanás ibolyántúli sugárzását érzékeli egy keskeny sávban, ezért nem érzékeny a hamis riasztásokra, amit pl. a napugárzás, izzólámpák és egyéb hőforrások okoznak. A kisméretű (100 x 60 mm) műszer korrózió- és rezgésálló, ezért különösen előnyös olajipari alkalmazásokra, pl. finomítóknak, csővezetéknek vagy kompresszorállomásoknál. A készüléknek szabványos robbanásbiztos tokozása van, 120 V és 220/240 V-os hálózatról, vagy 12/24 V-os egyenáramról táplálhatják. Működési hőmérséklet-tartománya — 40... + 77 °C. (Gas World, 1975. aug. [136])

Az elektromos zsebszámológépek területén elért hatalmas fejlődés felvetette azt a kérdést is, vajon lehetséges-e hasonló mérőví fejlődés más területeken is. Az órapiacon fokozottan merült fel az igény a teljesen elektromos óra iránt. Az egyik jelentős japán zsebszámológép-gyártó cég, most egy teljesen elektromos szerkezetű órát dobott piacra. Az elektrotechnika mai színvonalán semmi akadálya nincs az elektromos órák gyártásának, amelyekben egyáltalán nincs mozgó rész. Az elektromos építőelemek, integrált kapcsolások könnyen megoldhatóvá teszik az elektromos órák előállítását. Az órához szükséges egy lengéscsillapító, egy kvarc, integrált kapcsolás, kijelzőrendszer. Amerikában a két jelentős félvezetőgyártó cég, a Motorola és Texas Instruments már megpróbálkozott kis elektromos órák gyártásával, de a sikertelenség miatt a gyártást beszüntették. Tekintettel arra, hogy a 74 legjelentősebb félvezetőgyártó cég Amerikában működik, a nyugatnémet elektromos óra gyártók is innen importálják a szükséges anyagokat. (Frankfurter Allgemeine, 1975. aug. 19. [137])